

Αθωνική

ΙΣΤΟΡΙΑ
ΜΗ ΚΑ

ΑΠΡΙΛΙΟΣ - ΜΑΪΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 2018
ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 255
www.athoniki-politeia.gr

Πολιτεία

Ἀνάστασιν ΧΡΙΣΤΟΥ θεασάμενοι

Ας επαινέσουμε σήμερα τόν Μονογενή Θεό, τόν δημιουργό τών ουρανίων, Αὐτόν πού ἔσκυψε πάνω στίς μυστικές λαγόνες τῆς γῆς καί μέ τίς φωτοφόρες ἀκτίνες Του φώτισε ὅλη τήν οἰκουμένη. Ἄς ὑμνήσουμε σήμερα τήν ταφή τοῦ Μονογενοῦς, τήν Ἀνάστασι τοῦ Νικητῆ, τήν χαρά τοῦ κόσμου, τήν ζωή τών λαών. Ἄς ὑμνήσουμε σήμερα Αὐτόν πού φόρεσε τήν ἁμαρτία. Ἄς εὐφημήσουμε σήμερα τόν Θεό Λόγο, πού ἐπιβεβαίωσε τήν ἀναγγελία τών προφητῶν, συγκέντρωσε τήν ομάδα τών Ἀποστόλων, διέδωσε τήν κλήσι τῆς Ἐκκλησίας καί τήν χάρι τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Γιατί νά, ἐμεῖς πού κάποτε ἦμαστε ξένοι ἀπό τήν ἐπίγνωση τοῦ Θεοῦ, γνωρίσαμε τόν Θεό καί ἐκπληρώθηκε ὁ,τι ἔχει γραφεῖ: "θά θυμηθοῦν καί θά στραφοῦν στόν Κύριο ὅλα τα πέρατα τῆς γῆς καί θά πέσουν νά Τόν προσκυνήσουν ὅλες οἱ φυλές τών λαών" (Ψαλμ. 21,28). Τί θά θυμηθοῦν; Τήν παλαιά πτώσι, τήν ἀποκατάστασι τών λαών, τήν συγχώρησι τών ἁμαρτωλῶν, τήν ἐπανεγκατάστασι στόν Παράδεισο, τόν Δημιουργό πού ἀναστήθηκε;

Εἶπε ὁ Ἡσαΐας: "Τόν εἶδαμε καί δέν εἶχε οὔτε εἶδος, οὔτε κάλλος, ἀλλά τό πρόσωπό του ὑπερτεροῦσε ὡς πρός τήν ωραιότητα ἀπό ὄλων τών ἀνθρώπων" (Ἠσ. 53:2-3). Καί ὁ Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Νύσσης ἔγραψε γιά τό μεγαλεῖο Του:

Πότε ἦταν ταπεινωμένος; Ὅταν συναναστρεφόταν μέ τούς Ἰουδαίους καί τόν ἀποκαλοῦσαν Σαμαρεῖτη; Ὅταν ἀντιμετώπιζαν τόν βλαστό τῆς ἐπιείκειας μέ ραπίσματα καί ζητοῦσαν ἀπαντήσεις μέ ὄρκους ἀπό Αὐτόν πού εἶναι δικαστής τών ὄρκων.

Πότε ἦταν ταπεινωμένος; Ὅταν δίκασαν τόν Δικαστή καί ἔκριναν τόν Κριτή τοῦ κόσμου; Ὅταν ὁ δούλος ρωτοῦσε καί ὁ Κύριος σῶπαινε; Ὅταν τό πλάσμα ἔδειχνε θρασύτητα καί ὁ Δημιουργός ἔδειχνε ὑπομονή;

Πότε ἦταν ταπεινωμένος; Ὅταν ἀλυχοῦσαν τά σκυλιά καί ὁ ἀφέντης ἔδειχνε ἀνοχή, ὅταν οἱ λύκοι εἶχαν βγεῖ γιά ν' ἀρπάξουν καί τό πρόβατο ἦταν παρόν ἐκεῖ; Ὅταν ὁ ληστής δεχόταν πρόσκλησι στήν ζωή, ἐνῶ ἡ ζωή τοῦ κόσμου σιρόταν στόν θάνατο; Ὅταν φώναζαν "ἄρον, ἄρον, σταύρωσον αὐτόν" οἱ θεομάχοι, οἱ μισόθεοι, οἱ πολέμοι τῆς χάριτος, ἐκεῖνοι πού εἶχαν βουτηγμένο τόν νοῦ τους στό σκοτάδι;

Πότε ἦταν ταπεινωμένος; Ὅταν Τόν φραγγέλωσαν καί βασάνισαν τό Ἅγιο σῶμα Ἐκείνου πού ὑπέφερε θεληματικά γιά νά θεραπεύσῃ τίς παλαιές πληγές τών ἁμαρτημάτων μας; Ὅταν σήκωσε στούς ὤμους Του τόν Σταυρό; Ὅταν ἐβαζαν στεφάνι ἀπό ἀγκάθια σ' Ἐκεῖνον πού στεφανώνει ὅσους πιστεύουν σ' Αὐτόν; Ὅταν κάρφωσαν στό ξύλο Αὐτόν πού εἶναι κύριος τῆς ζωῆς καί τοῦ θανάτου;

Πότε ἦταν ταπεινωμένος; Ὅταν τό σῶμα Του παραδιδόταν γιά τήν ταφή; Ὅταν οἱ στρατιῶτες φύλαγαν καί ἡ γῆ ἔκρυβε Αὐτόν πού τήν στήριξε;

Ας ἐορτάσουμε λοιπόν τήν Ἀνάστασι πού ἐγίνε πρόξενος αἰωνίας ζωῆς. Γιατί, ὅπως ἡ Θεοτόκος Μαρία μέ τήν θέλησι τοῦ Θεοῦ καί τήν χάρι τοῦ Ἁγίου Πνεύματος γέννησε τόν Λόγο τοῦ Θεοῦ, ἔτσι καί ἡ γῆ ἀπό τίς λαγόνες τῆς ἀφῆσε ἐλεύθερο τόν Κύριο, γιατί δέν μπορούσε νά κατέχῃ ἓνα σῶμα πού εἶχε γίνει φορέας Ἀθανασίας.

✘ Ὁρισμένοι ἄνθρωποι προσπαθοῦν νά πολεμήσουν τόν Θεό. Μα ὁ Θεός δέν πολεμῆται. Αὐτοί πού Τόν πολεμοῦν, πολεμοῦν τόν ἑαυτό τους.

✘ Ἡ νηστεία καί ἡ προσευχή εἶναι δύο πτέρυγες. Ὅπως ἓνα πουλί, ὅταν δέν ἔχει δύο φτερά, δέν μπορεῖ νά πετάξῃ, ἔτσι καί ὁ ἄνθρωπος

χωρίς νηστεία καί προσευχή δέν μπορεῖ νά λάβῃ τά οὐράνια χαρίσματα.

✘ Τίποτε δέν ἐτίμησε ὁ Θεός, ὅσο ἐτίμησε τόν ἄνθρωπο. Τίποτε δέν ἀγάπησε ὁ Θεός, ὅσο ἀγάπησε τόν ἄνθρωπο.

† Πατήρ Εὐμένιος

✘ Ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἀναστάσεως καί τῆς κρίσεως, πᾶν ὅ,τι ἐποιήσαμεν ἀγαθόν κατὰ τήν διάρκειαν τῆς ζωῆς μας, θά συμπαραστή πρός δικαίωσιν ἡμῶν· καί ἀνθέτως, πᾶν ὅ,τι ἐποιήσαμεν πονηρόν καί διά τό ὅποῖον δέν προσεφέρομεν ἀνάλογον μετάνοιαν, θά στηλιτεύσῃ ἡμᾶς.

✘ Φαῦλαι πράξεις καί σαπροὶ λόγοι δύνανται νά ἐξαλειφθοῦν ἐκ τῆς ψυχῆς ἡμῶν διά τών δακρύων καί τῆς μετανοίας, ὅσον καί ἐάντῤυτο φαίνεται παράδοξον καί λογικῶς ἔτι ἀκατόρθωτον.

† Γέρων Σωφρόνιος

✘ Ὁ πειρασμός ξέρεις τί μάστορας εἶναι; Τά ἐλάχιστα τά κάνει μεγάλα. Μεταχειρίζεται μεγάλη πολιτική.

✘ Ὅταν ἰδῶ τόν ἄνθρωπον νά διψᾷ πολύ, δέν δίδω πολλήν σημασίαν εἰς τήν νηστείαν (διά Θεῖαν Κοινωνίαν). Μερικοὶ δείχνουν τόσην μετάνοιαν, πού πρέπει νά ὑποβοηθοῦνται. Ἡ λαχτάρα εἶναι τό σπουδαιότερον.

† Γέρων Ἀμφιλόχιος Μακρῆς

✘ Διώχνει τό σφάλμα τήν πρός Θεόν παρρησίαν ἀλλά ἡ μετάνοια εὐθύς τήν ἀνακαλεῖ. Δέν ἀπελπίζει ἡ χάρις. Ἀλλά συνεχῶς διεγείρει τόν πίπτοντα εἰς μετάνοιαν.

✘ Ἡ μέλισσα μέσα στό σκότος κατασκευάζει τό μέλι, νά μή τήν βλέπη κανεῖς. Ἐάν τήν βγάλῃς στό φῶς τήν καταστρέφεις. Ἐάν τήν βάλῃς σέ γυάλα, αὐτή τήν χρεῖ καί σκοτεινιάζει. Ἰδού παράδειγμα τῆς μοναχικῆς μας ζωῆς.

† Γέρων Ἰωσήφ

Όταν βασιλεύε στην Κωνσταντινούπολι ό μέγας καί φιλόχριστος Λέων, ζούσε κάποιος μέ τ' όνομα Θεόγνωστος, τιμημένος από τόν εύσεβή βασιλιά μέ τό άξιωμα του πρωτοσπαθαρίου (= άξιωματικός τής αυτοκρατορικής φρουράς). Άργότερα μάλιστα διετέλεσε καί στρατηγός στίς έπαρχίες τής Άνατολής. Ό στρατηγός αυτός είχε πολλούς δούλους. Ό μικρότερος από αυτούς, όνόματι Άνδρέας, ήταν πολύ ώραιος καί ό κύριός του τόν καμάρωνε. Ήθελε πάντοτε νά τόν έχη κοντά του, γι' αυτό του είχε αναθέσει μόνο τίς πιό έμπιστευτικές του ύποθέσεις. Τόν έστειλε μάλιστα καί στό διδασκαλείο, γιά νά σπουδάση τά ιερά γράμματα. ΉΞυμνο παιδί καθώς ήταν ό Άνδρέας, σύντομα έμαθε άπ' έξω τό ψαλτήρι καί τούς αριθμούς, σέ σημείο πού νά άπορη

Ό Άγιος Άνδρέας όμως, μέ τούς αλληγορικούς του ύπαινιγμούς, κατάφερνε ν' άφυπνίση κάποιες συνειδήσεις, πού εύρίσκοντο σέ πνευματικό λήθαργο. Μερικοί άπό εκείνους, πού διατηρούσαν μέσα τους κάποια σπίθα θεοφοβίας, πρόσεχαν τά λεγόμενά του. Έφρόντιζε τούς ανθρώπους αυτούς νά τούς συναντά ιδιαίτέρως, όταν εύρίσκοντο σέ κατάστασι νηφαλιότητας. Γνωρίζοταν καλά μέ τό ιδιαίτερο περιβάλλον τους. Καί, σιγά-σιγά καί μελετημένα, τούς καθοδηγούσε στό καλό, δίδοντάς τους μέ πρακτικά μέσα διέξοδο. Έτσι έσωσε μέθυσους καί άσώτους.

Άργότερα έπεξέτεινε τήν δρ άσι του αυτή καί μεταξύ τών γυναικών έλευθέρων ήθών. Στην άρχή τόν πέρασαν γιά αντισόροπο καί θρησκόληπτο. Ό Άγιος Άνδρέας όμως είχε πιά ειδικευθή στόν τρόπο "άλειας" τών άσώτων. Μία μεγάλη με-

ό διά Χριστόν σαλός

άκόμα καί ό δάσκαλός του γιά τήν εύφυία του. Κανείς δέν μπορούσε νά φαντασθή από τήν όψι του, από τήν σωματική

του διάπλασι καί τήν σύνεσί του, από τήν κοσμιότητα καί τήν έπίδοσί του στά ιερά γράμματα, πώς ήταν Σκύ-

θης. Γι' αυτό ό κύριός του Θεόγνωστος τόν έτίμησε μέ τό άξιωμα του νοταρίου (= γραμματέα).

Ό κύριος, ή κυρία του, καί οι ύπόλοιποι δούλοι τόν αγαπούσαν καί τόν εκτιμούσαν υπερβολικά. Ό κύριός του, επειδή τόν έβλεπε νά διαχειρίζεται συνετά τά ύπάρχοντά του, του έκανε πολλές τιμητικές διακρίσεις. Του έδινε μάλιστα κι από τά ρούχα πού φορούσε ό ίδιος, ώστε νά λένε, όσοι τόν έβλεπαν, ότι ό δούλος φορεί πολυτιμότερα ρούχα από τόν άφέντη του.

Ό Άνδρέας αγαπούσε πολύ νά μελετά τίς θείες Γραφές. Περισσότερο όμως τά μαρτύρια τών άγιών καί τούς βίους τών θεοφόρων Πατέρων. Η καρδιά του φλεγόταν από τήν αγάπη τους καί επιθυμούσε νά μιμηθή τήν ένάρετη ζωή τους.

Έκανε, λοιπόν, μόνος του τήν άρχή. Σκέφθηκε ότι, γιά νά σωθή ένας άνθρωπος πού έχει έντελώς άπομακρυνθή από τόν δρόμο του Θεού, είναι ανάγκη νά τόν πλησιάση κάποιος Χριστιανός. Νά γνωρισθή μαζί του καί, μέ τήν γλώσσα τής αγάπης, νά τόν οδηγήση στόν δρόμο τόν καλό. Γιά τό δύσκολο αυτό έργο αισθανόταν κάποια έλξι. Καί μία φωνή τόν παρακινούσε συνεχώς νά τρέξη πίσω από τά άσωτα παιδιά, νά τά συγκρατήση.

Αυτή ή τόσο παλαιά μέθοδος είναι καί ή πιό άλάνθαστη, γιά νά βοηθήσωμε κάποιον στά προβλήματά του. Γιατί είναι παρατηρημένο ότι ό άνθρωπος ανοίγει τήν καρδιά του μόνο σέ όποιον του έμπνέει έμπιστοσύνη. Έτσι σκέφθηκε καί ό Άνδρέας, ό ζηλωτής στρατιώτης τής σωτηρίας τών ανθρωπίνων ψυχών.

Νέος άκόμη άρχισε νά συχνάζη σέ κακόφημα κέντρα, ανάμεσα σέ ανθρώπους μέθυσους καί διεφθαρμένους. Εκεί, μέ τήν σκόπιμα παράξενη στολή του, μέ τά έξυμνά του άστεία καί μέ τίς παραβολικές του διηγήσεις, προκαλούσε τό γέλιο καί δημιουργούσε σέ πολλούς μία φιλική διάθεση. Η συντροφιά του ήταν περιζήτητη. Όλοι ήθελαν νά διασκεδάσουν μέ τά κατώματα, μέ τά ανέκδοτα καί τά πνευματώδη λόγια του.

ρίδα τής κοινωνίας τόν ώνόμαζε σαλό καί πίστευε ότι ή βαθεία εύσέβεια του Άνδρέα τόν είχε ώθήσει σ' ένα είδος

μανίας. Εκείνος όμως δεχόταν εύχάριστα αυτήν τήν παραπλήνισι τής κοινής γνώμης, γιά νά μπορη άνεμπό-

διστα μέ τόν τίτλο του "σαλού", νά εισχωρη παντού καί νά ψαρεύη μέ τό άγκίστρι του λόγου του τίς παραζαλισμένες ψυχές. Σκεφθήτε τόν μεγάλο του ήρωισμό. Ήταν μορφωμένος, μέ πνευματικά κεφάλαια, μέ δυνατότητες πού θά του έξασφάλιζαν μία κατά κόσμον καλή ζωή. Κι όμως προτίμησε τόν δρόμο τής θυσίας, τής ταπεινώσεως καί του έξευτελισμού, ύποδουόμενος τόν ρόλο του σαλού πρ ός χάριν του Χριστού.

Γιά νά κάνη ό Άγιος Άνδρέας τέτοια ήρωικά βήματα, σημαίνει πώς είχε νιώσει βαθεία τήν πίστι, ή όποία, όπως παρατηρεί καί ό Άπόστολος Παύλος, γίνεται καρποφόρα, όταν είναι "πίστις δι' αγάπης ένεργουμένη".

Ό Άγιος Άνδρέας είχε καί άλλες άρετές. Διακρίθηκε καί καλλιέργησε τήν φιλανθρωπία μέχρι τό σημείο ν' αύξηση τήν φήμη του "σαλού". Γιά παράδειγμα, συχνά τόν έβλεπαν στόν δρόμο νά δίνη τό μοναδικό του πουκάμισο καί νά ντύνη άλλον, μένοντας ό ίδιος γυμνός. Πολλές φορές τόν έβλεπαν ξυπόλυτο καί ήμίγυμνο καί έλεγαν: "Αυτός είναι ό Άνδρέας ό σαλός". **Εκείνος όμως ήταν "ό διά Χριστόν σαλός"**. Δέν είναι δυνατόν οι κοινοί άνθρωποι νά φθάσουν σέ τέτοιο ύψος. Καί ό,τι δέν φθάνουν οι άνθρωποι, τό ειρωνεύονται.

Όσοις φορές φιλάνθρωποι χτυπούσαν τήν πόρτα του καί του προσέφεραν ρούχα μέ τήν παράκλησι νά μήν τόν ξαναδοϋν γυμνό, εκείνος έλεγε: "Τί θά κάνατε αν βλέπατε στόν δρόμο τόν Χριστό νά ζητά βοήθεια; Δέν θά Του δίνατε πρόθυμα τόν χιτώνα σας; Ακριβώς αυτό κάνω κι εγώ. Τόν συναντώ συχνά γυμνό καί του προσφέρω τά ρούχα μου". Υστερα άπ' αυτά τά λόγια μερικοί θαύμαζαν τήν άρετή του. Οι περισσότεροι, όμως, εξακολουθούσαν νά τόν άποκαλούν "σαλό".

Η Εκκλησία μας εξαγνισε τήν έπωνυμία του "σαλού", πού περιφρονητικά έδωσε στόν Άγιο Άνδρέα ό κόσμος. Καί τόν έκανε τίτλο τιμής.

Η μνήμη του Αγίου Άνδρέα του σαλού τιμάται στίς 28 Μαΐου.

πατήρ ΕΥΜΕΝΙΟΣ: ὁ ἱερεὺς τοῦ ΥΨΙΣΤΟΥ

Εχουμε γράψει πολλές φορές γιά τόν Πατέρα Εὐμένιο, τόν θεοκλήτο Μοναχό, τόν ἱερέα τοῦ Υψίστου, γιά τά ιδιαίτερα χαρίσματα του, τήν ἀγάπη χωρίς ὅρια πού προσέφερε στους γύρω του, τά θαύματά του. Στίς 23 Μαΐου θά κλείσουν 19 χρόνια ἀπό τήν κοίμησί του. Γι' αὐτό θά θέλαμε νά σᾶς ἀναφέρουμε ἐδῶ μερικά θαυμαστά γεγονότα πού ἔλαβαν χώρα λίγο πρὶν φθάσει τό τέλος.

Τά τελευταῖα χρόνια ὁ Πατήρ Εὐμένιος εἶχε προβλήματα στά μάτια, στά νεφρά, στά πόδια. Εἶχε πληγές στά πόδια (λόγω τοῦ σακχάρου) πού δέν ἐκλείναν, παρ' ὅλη τήν φροντίδα πού τοῦ πρόσφεραν. Πονοῦσε ὑπερβολικά, ὁμως κανεῖς δέν τόν εἶδε ποτέ νά κάνη μορφασμούς πόνου, κανεῖς δέν τόν ἄκουσε νά παραπονιέται.

Ενα ἀπόγευμα πού τόν τλαιπωροῦσε ἕνας ὑψηλότατος πυρετός, ἐκεῖνος ἔλεγε: *“Ζήτω ὁ πυρετός! Ζήτω ὁ πυρετός!”*. Ἀντί νά εἶναι στό κρεβάτι του νά τόν φροντίζουν οἱ ἄλλοι, ἐκεῖνος περιποιόταν τούς ἄλλους καί λειτουργοῦσε σάν νά εἶναι υγιέστατος.

Τά τελευταῖα τέσσερα χρόνια ἡ ὄρασί του ἐλαττωνόταν συνεχῶς καί, ὅπως μᾶς διαβεβαίωναν οἱ γιατροί πού τόν ἐξήταζαν, στό τέλος ἦταν τελείως τυφλός. Καί ὁμως περπατοῦσε, λειτουργοῦσε, ἐργαζόταν κερνοῦσε ἀναψυκτικά, ἀναγνώριζε τούς ἀνθρώπους, ἔκανε τά πάντα σάν νά μήν εἶχε κανένα πρόβλημα ὀράσεως.

Ενα πρωινό τόν βρήκαμε νά κοιμάται, ἀλλά ἕναν ὕπνο περιέργο, σάν λήθαργο. Ἦταν ἀπό τό σάκχαρο. Ἄρχισαν ἀτελειώτες ἐπισμέψεις σέ γιατρούς, νοσηλεῖες σέ νοσοκομεῖα. Οἱ γιατροί ἦταν ἀπογοητευτικοί. Μπήκε μέ ὑψηλό πυρετό στό νοσοκομεῖο καί ὑποβλήθηκε σέ ἰσχυρή θεραπευτική ἀγωγή. Ἐκεῖνος ὁμως τηροῦσε αὐστηρά τήν ἀλαδηνεστία (ἦταν Δεκαπενταῦγουστος). Ἐνα ἀπόγευμα, πρὶν ὀλοκληρώση

“Τζάμπα εἶναι ἡ ἀγάπη. Οὔτε πληρώνουμε, οὔτε νά πᾶμε ταξείδια νά τίν βροῦμε, οὔτε νά κόψουμε εἰσιτήριο χρειάζεται. Ἡ ἀγάπη εἶναι δωρεά”.

τήν θεραπεία, μᾶς ζήτησε νά τόν πᾶμε στό κελλί του, γιά νά κάνη τόν Παρακλητικό Κανόνα στήν Παναγία μας. Τοῦ ἔβγαλαν τούς ὀρούς γιά λίγο, καί πήγαμε στό κελλί του. Χτυπήσαμε τίς καμπάνες, κάναμε τόν Ἑσπερινό καί τόν Παρακλητικό Κανόνα στόν ναό. Ὅταν ἦρθε ἡ ὥρα νά ἐπιστρέψουμε στό νοσοκομεῖο, ἐκεῖνος ἀρνήθηκε. *“Ὅχι”,* μᾶς ἔλεγε, *“θά μείνω ἐδῶ νά κάνω τίς Παρακλήσεις καί νά λειτουργήσω τῆς Παναγίας”.*

Τόν ἐπόμενο χρόνο εἰσήχθη στόν Εὐαγγελισμό. Ἐκεῖ νοσηλεύθηκε πάνω ἀπό τρεῖς μῆνες. Οἱ γιατροί συζητοῦσαν νά τοῦ κόψουν τό πόδι. Ἐκεῖνος γνώριζε ὅτι ἡ ζωή του πλέον θά ἦταν μαρτυρική καί τό εἶχε πει: *“Ἀπό δῶ καί πέρα ἡ ζωή μου δέν θά εἶναι πιά ἡ ἴδια. Ἐ’ ἀνεβῶ πάλι στόν Σταυρό. Ἀπό τόν Σταυρό ξεκίνησα, στόν Σταυρό θά τελειώσω”.*

Τούς τελευταίους 18 μῆνες τῆς ζωῆς του, πού ἦταν στόν Εὐαγγελισμό, τό δωμάτιο του λειτουργοῦσε σάν κελλί του. Ὁ Παππούλης προσεχόταν συνεχῶς. Παραμονή τῶν μεγάλων ἑορτῶν δέν κομοῦταν καθόλου. Προσευχόταν ὅλη τήν νύκτα. Τό πρωῖ παρακολουθοῦσε τήν Θεία Λειτουργία ἀπό τόν ραδιοφωνικό σταθμό τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἔτρωγε τό ἀντίδωρο πού τοῦ ἔφερναν καί μετά ἔπαιρνε πρωινό. Ὅστερα ἤθελε λίγο νά ξεκουραστῆ, ἀλλά ἐρχόταν κόσμος πολὺς καί τίς περισσότερες φορές δέν προλάβαινε νά ἀναπαυθῆ.

Οταν πλησίαζε τό τέλος τοῦ Πατρός Εὐμενίου, ὁ ἴδιος τό προαἰσθανόταν καί μᾶς ἔδινε κάποιες ἐνδείξεις. Ἦταν 17 Μαρτίου 1999, τῶν ὀνομαστηρίων τοῦ Μητροπολίτου Νικαίας Ἀλεξίου. Ἄρχισε νά ψάλλη τήν φήμη τοῦ Σεβασμιωτάτου. Στό τέλος τοῦ εἶπαμε: *“Καί τά δικά σας πολλά τά ἔτη, Γέροντα”.* *“Τά δικά μου...”*, εἶπε σκεπτικός καί ἄρχισε νά μετράη: *“17, 18, 19, 20, 21, 22, 23...”*. Στό 23 σταμάτησε.

Οταν ἐκοιμήθη, 23 Μαΐου, τότε καταλάβαμε τί σήμαινε πού σταμάτησε τό μέτρον στό 23. Ἦταν 4.10 μ.μ. ὅταν ἄφησε τήν ψυχή του στό χέρι τοῦ Υψίστου, σέ ἡλικία 68 ἐτῶν. Ἡ ἐξόδιος Ἀκολουθία ἐψάλλη στόν Ἱερό Ναό τῶν Ἁγίων Ἀναργύρων, τόν ὁποῖο δικόνησε ἡ ἀγιολητή του μέ περίσσια αὐταπάρνησι καί ἀγάπη. Ὁ ἐνταφιασμός του ἐγίνε τήν ἐπομένη ἡμέρα στήν ἰδιαίτερα του πατρίδα, τήν Κρήτη, στό χωριό Ἐθιά τοῦ Νομοῦ Ἡρακλείου.

Σίμων Μοναχός

Ἀπο
το
γεροντικό

ΜΗΝ ΚΡΙΝΕΤΕ

Ενας ἐρημίτης, θέλοντας κάποτε νά συνεισή τόν νεαρό ὑποτακτικό του, πού συνήθιζε νά κρίνη τά πάντα, τοῦ διηγήθηκε τήν ἀκόλουθη ἱστορία:

“Ἦταν κάποτε σ’ ἕνα χωριό ἕνας γέρος πολύ φτωχός, πού ὄλοι ὁμως τόν ἐζήλευαν, γιατί εἶχε στήν κατοχή του ἕνα πανέμορφο, ἄσπρο ἄλογο. Πολλοί τοῦ προσέφεραν μεγάλα ποσά γιά νά τ’ ἀγοράσουν, μά ἐκεῖνος ἔλεγε:

- Αὐτό τό ἄλογο εἶναι γιά ἐμένα ἄνθρωπος. Πῶς μπορεῖς νά πουλήσης ἕναν ἄνθρωπο, ἕναν φίλο;

Ὁ γέρος αὐτός, ἄν καί εἶχε μεγάλη ἀνάγκη, τό ἄλογο του ποτέ δέν τό πούλησε. Ἐνα πρῶν διέπιστωση ὅτι τό ἄλογο ἔλειπε ἀπό τόν σταῦλο. Οἱ συγχωριανοί του μαζεύτηκαν καί εἶπαν:

- Εμεῖς τό ξέραμε ὅτι μιά μέρα θά στό ἐκλεβαν. Καλύτερα νά τό εἶχες πουλήσει; Τί ἀτυχία!

- Μή λέτε τέτοια, ἀπάντησε ὁ γέρος. Πεῖτε μόνο πῶς τό ἄλογο δέν εἶναι πιά στόν σταῦλο. Αὐτό εἶναι τό γεγονός. Ὅλα τά ἄλλα εἶναι κρίσεις. Δέν ξέρω ἄν εἶναι ἀτυχία ἢ εὐλογία, γιατί ποῖος ξέρει τί μπορεῖ ν’ ἀκολουθήση.

Ὅλοι γέλασαν μέ τόν γέρο. Πάντα ἤξεραν ὅτι ἦταν λίγο τρελλός. Ὅμως, μετά ἀπό δεκαπέντε ἡμέρες, ἕνα βράδυ, τό ἄλογο ξαναγύρισε. Καί ὄχι μόνο γύρισε, ἀλλά ἔφερε μαζί του καί ἄλλα δώδεκα ἄγρια ἄλογα.

Πάλι μαζεύτηκαν οἱ συγχωριανοί καί εἶπαν:

- Εἶχες δίκαιο, γέρο. Αὐτό δέν ἦταν ἀτυχία. Ἀποδείχθηκε ὅτι ἦταν εὐλογία.

- Πάλι βιάζεστε νά κρίνετε, εἶπε ὁ γέρος. Πεῖτε μόνο πῶς τό ἄλογο γύρισε... Ποῖος μπορεῖ νά ξέρη ἄν αὐτό εἶναι εὐλογία ἢ ὄχι.

Αὐτή τήν φορά οἱ συγχωριανοί δέν μπορούσαν νά ποῦνε πολλά. Μέσα τους ὁμως ἤξεραν πῶς εἶχε ἄδικο. Εἶχε ἀποκτήσει δώδεκα ὁμορφα ἄλογα.

Ὁ γέρος εἶχε ἕναν μοναχογιό, πού ἄρχισε νά ἐκπαιδεύη τά ἄγρια ἄλογα. Μία ἐβδομάδα μετά ἔπεσε ἀπό ἕνα ἄλογο καί χτύπησε τόσο ἄσχημα, πού δέν μποροῦσε νά περπατήση.

Ὁ κόσμος ξαναμαζεύτηκε καί ἄρχισε νά κρίνη:

- Ἀποδείχθηκε σωστός. Ἦταν δυστυχία. Ὁ μοναχογιός σου ἔχασε τά πόδια του, κι ἐτσι γέρος πού εἶσαι, ἦταν τό μοναδικό σου στήριγμα.

- Ἐχετε μανία νά κρίνετε, εἶπε ὁ γέρος. Μήν πηγαίνετε τόσο μακριά. Νά πῆτε μόνο πῶς ὁ γιός μου ἔσπασε τά πόδια του. Κανείς δέν ξέρει ἄν εἶναι κακοτυχία ἢ εὐλογία. Ἡ ζωή ἐρχεται σέ μικρά κομμάτια καί ποτέ δέν σου δίνεται περισσότερο.

Μετά ἀπό μερικές ἐβδομάδες ἡ χώρα μπήκε σέ πόλεμο καί ὄλοι οἱ νέοι ἀναγκάστηκαν νά πᾶνε στρατιῶτες. Ὁ μόνος πού ἔμεινε πίσω ἦταν ὁ γιός τοῦ γέρου, γιατί ἦταν ἀνάπηρος. Ὅλοι ἐκλαίγαν καί θρηνοῦσαν, γιατί ἤξεραν ὅτι ἡ μάχη ἦταν χαμένη καί τά περισσότερα παιδιά δέν θά γυρίζαν πίσω.

Πῆγαν τότε ὄλοι στόν γέρο καί τοῦ εἶπαν:

- Εἶχες δίκαιο. Ἀποδείχθηκε εὐλογία. Μπορεῖ ὁ γιός σου νά εἶναι ἀνάπηρος, εἶναι ὁμως ἀκόμα μαζί σου. Ἐνῶ τά δικά μας παιδιά μπορεῖ νά μὴν τά ξαναδοῦμε.

- Εξακολουθεῖτε νά κρίνετε, εἶπε ὁ γέρος. Κανείς δέν ξέρει! Νά πῆτε μόνο πῶς οἱ γιοῖς σας ἀναγκάστηκαν νά πᾶνε στρατιῶτες, ἐνῶ ὁ δικός μου ὄχι. Ἄλλα μόνο ὁ Θεός γνωρίζει ἄν εἶναι εὐλογία ἢ κακοτυχία!”

ΑΝΑΣΤΑΣΙ ΣΤΟ ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ

Τήν Μεγάλη Έβδομάδα, στο Άγιον Όρος, βιώνει κάποιος τὰ πάθη του Κυρίου, ζει πραγματικά τὸ πένθος τῶν ἡμερῶν. Αὐστηρή νηστεία, πολὺωρες Ἀκολουθίες καὶ ἀδιάλειπτη ἀτομικὴ προσευχή. Σ' αὐτὸ τὸ τρίπτυχο περιορίζεται ἡ καθημερινότητα τῶν μοναχῶν. Οἱ ἐργασίες σταματοῦν. Μόνο τὰ βασικὰ διακονήματα ἐξακολουθοῦν νὰ ὑφίστανται. Στὸ Ἅγιον Όρος ὅλα γίνονται λιτά, δωρικά καὶ μοναχικά.

Οἱ ἐκδηλώσεις τοῦ Πάσχα κορυφώνονται τὴν Δευτέρα (δεύτερη ἡμέρα τοῦ Πάσχα) μὲ τὴν περιφορά τῆς θαυματουργῆς εἰκόνας τοῦ Ἄξιον Ἐστί στίς Καρυές. Ἡ λιτανεία διαρκεῖ γύρω στίς ἑξὶ ὥρες καὶ δέν ἔχει κάτι τὸ κοσμικόν. Δέν συμμετέχουν οὔτε μπάντες, οὔτε βαυμοφόροι μὲ γαλόνια, οὔτε ἐπίσημοι.

Μπροστά προχωρᾷ ἓνας μοναχός, χτυπώντας τὸ ξύλινο τάλαντο. Ἀκολουθοῦν οἱ ψάλτες, οἱ ἱερομόναχοι καὶ οἱ ἱεροδιάκονοι μὲ τὰ θυμιάτῃ, ὁ Ἐπίσκοπος ποῦ προεξάρχει τῆς τελετῆς, ὁ Πρωτοεπιστάτης μὲ τὰ ἄλλα μέλη τῆς Ἱερᾶς Ἐπιστασίας, πιστοὶ ποῦ μεταφέρουν μὲ εὐλάβεια τὴν εἰκόνα τῆς Παναγίας τοῦ Ἄξιον Ἐστί, προστάτιδας τῆς Ἀθωνικῆς Πολιτείας.

Πίσω ἀκολουθοῦν πατέρες καὶ ἑκατοντάδες λαϊκοὶ ποῦ συρρέουν τέτοιες ἡμέρες στὸ Ἅγιον Όρος.

Λιτάνευσι εἰκόνων γίνεται σὲ ὅλα τὰ μοναστήρια τοῦ Ἄθω μετὰ τὴν Ἀνάστασι, ἀλλὰ τούτῃ στίς Καρυές εἶναι ἡ πιὸ ἐπιβλητικὴ, ἡ πιὸ ἐντυπωσιακὴ.

Οἱ στιγμές εἶναι μοναδικές, λένε ὅσοι τίς ἔχουν ζήσει. Οἱ βυζαντινὲς ψαλμωδίες διαχέονται στὴν ἀνοιξιὰτικὴ ἀτμόσφαιρα καὶ, γύρω, ἡ ἀνθισμένη φύσι ἀναπέμπει κι αὐτὴ, μὲ τὸν δικὸν τῆς τρόπο, δέσσι πρὸς τὸν Ὑψιστο: *“Ὡς ἐμεγαλύνθη τὰ ἔργα σου Κύριε, πάντα ἐν σοφίᾳ ἐποίησας...”*.

Ἡ πομπή μὲ τὴν εἰκόνα ξεκινᾷ ἀπὸ τὸν ἱερό ναὸ τοῦ Πρωτάτου, στὴν πλατεία τῶν Καρυῶν, μὲ τίς καμπάνες νὰ ἤχουν χαρμόсуна. Διασχίζει δρόμους καὶ πλακόστρωτα, ἀνηφόρες καὶ κατηφόρες, περνάει ἀπὸ πολλὰ κελλιά, ὅπου ἐγκαταβιοῦν μοναχικοὶ καλόγεροι οἱ ὅποιοι προσφέρουν ἐδέσματα, τυρί, αὐγά, κρασί καὶ

γλυκὰ γιὰ νὰ κεραστοῦν οἱ ἐπισκέπτες τοῦ Ἁγίου Ὁρους. Εἶναι ἐξάλλου ἡ “δική” τους γιορτὴ, καὶ ἔχουν, ἐπομένως, τὸν πρῶτο λόγο. Θεωροῦν οἱ κελλιῶτες ἀσκητὲς τὴν εἰκόνα τοῦ Ἄξιον Ἐστί δική τους, καθὼς, σύμφωνα μὲ τὴν παράδοσι, σὲ κελλί ἐψάλλη ὁ ὕμνος ἀπὸ τὸν Ἀρχάγγελο, καὶ ἀπὸ ἐκεῖ τὴν μετέφεραν οἱ πατέρες τὸν ἐνδέκατο αἰῶνα στὸ Πρωτάτο.

Μπορεῖ νὰ “λάμπῃ” περισσότερο ἀπὸ τῶν ἄλλων μοναστηριῶν ἡ λιτανεία τῶν Καρυῶν, αὐτὸ ὅμως δέν σημαίνει ὅτι δέν κυριαρχεῖ ἡ βυζαντινὴ μεγαλοπρέπεια στίς τελετές τῶν μοναστηριῶν, ὅπου ἡ Ἀνάστασι ξεκινάει στίς 2 μετὰ τὰ μεσάνυχτα καὶ ὀλοκληρώνεται τὸ ξημέρωμα.

Οἱ καμπανάρηδες τῶν μοναστηριῶν ἔχουν σημαντικὰ καθήκοντα αὐτὴν τὴν ἡμέρα. Πρόκειται γιὰ μιά ἐιδικότητα στὴν ὁποία λίγοι ἐκπαιδεύονται, ἀφοῦ σὲ μερικές περιπτώσεις, ὅπως στὴν Μονὴ Μεγίστης Λαύρας, ὁ “μαέστρος” χτυπᾷ ἁρμονικὰ 17 καμπάνες ταυτόχρονα. Οἱ καμπανάρηδες κατευθύνουν μὲ ἀπίστευτὴ ἄνεσι τίς ἀλυσίδες, χωρὶς νὰ τοὺς ξεφεύγῃ νότα, δημιουργώντας μιά νυχτερινὴ πανδαισία στὸ γαλήνιο “περιβόλι τῆς Παναγίας”.

Πὼς λοιπὸν νὰ μὴν “βουλιάζῃ” ἡ Χερσόνησος τοῦ Ἄθω, κάθε χρόνο τέτοιες ἡμέρες, ἀπὸ εὐλαβεῖς πιστοὺς ποῦ καταφθάνουν ἀπ’ ὅλα τὰ μέρη τῆς Γῆς; ■

“Ἄξιόν Ἐστιν ὡς ἀληθῶς...”

Ὁ ὑποτακτικὸς ἐνός κελλιῶ, τὴν στιγμή ποῦ ἔψελνε τὴν ἀκολουθία τοῦ ὄρθρου τῆς Κυριακῆς, δέχθηκε τὴν ἐπίσκεψι ἐνός ἀγνώστου περαστικοῦ μοναχοῦ. Ἄρχισαν νὰ ψάλλουν μαζί καὶ, ὅταν ἔφθασαν στὴν ὠδή θ’ τοῦ κανόνα, ὁ μὲν ὑποτακτικὸς ἔψαλε “τὴν Τιμιωτέρα”, τὸν γνωστὸ ἀρχαῖο αὐτὸ ὕμνο τοῦ Ἁγίου Κοσμᾶ τοῦ ποιητῆ, ποῦ ψαλλόταν τότε, μαζί μὲ τοὺς θεομητορικοὺς στίχους “Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον”, ἐνῶ ὁ ξένος μοναχός ἀρχισε τὸν ὕμνο προσθέτοντας τὸ μέχρι τότε ἀγνωστο προοίμιο *“Ἄξιόν ἐστιν ὡς ἀληθῶς μακαρίζεις σε τὴν Θεοτόκον, τὴν ἀειμακάριστον καὶ μητέρα τοῦ Θεοῦ ἡμῶν...”*, τὸ ὁποῖο τόσο θαυμασμὸ προκάλεσε στὸν μοναχόν, ὥστε τὸ ζήτησε καὶ γραπτῶς γιὰ νὰ τὸ ψάλλῃ κι αὐτός.

Ἐπειδὴ ὅμως δέν εἶχε χαρτί καὶ μολύβι, ὁ μυστηριώδης ξένος χάραξε τὸν ὕμνο μὲ τὸ δάκτυλό του σὲ μιά πέτρινη πλάκα, τονίζοντας πῶς ἐτσι πρέπει νὰ ψάλλεται στὸ ἐξῆς ὁ ὕμνος ἀπ’ ὅλους τοὺς Ὀρθοδόξους, καὶ ἐγινε ἄφαντος.

Τὸ θαυμαστὸ αὐτὸ γεγονός διαδόθηκε γρήγορα, καὶ ἡ εἰκόνα, μπροστὰ στὴν ὁποία ἐψάλη ὁ ὕμνος, μεταφέρθηκε, μὲ ἐντολή τοῦ Πατριάρχῃ, στὸν ναὸ τοῦ Πρωτάτου.

Ἀθωνικὴ

www. athoniki-politeia.gr

πολιτεία

ΙΕΡΑ ΚΑΛΥΒΗ ΚΟΙΜΗΣΕΩΣ τῆς ΘΕΟΤΟΚΟΥ

ΙΕΡΑ ΣΚΗΤΗ ΑΓΙΟΥ ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΟΝΟΣ

ΙΕΡΑΣ ΜΟΝΗΣ ΚΟΥΤΛΟΥΜΟΥΣΙΟΥ

ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΥΛΗΣ: Σίμων Μοναχός

ΕΚΔΟΤΗΣ & ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ: Ἀστέριος Δ. Κόκκαλης-Θεολόγος

Ὑπεύθυνος τυπογραφείου: Παναγιώτης Νταλακούρας

Κυρίλλου Λουκάρεως 6 114 71 ΑΘΗΝΑ - τηλ. 210-6447.903

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ: 0,00 -

κωδ. ταχ. 2777

Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ἐλέησόν με